

თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო
კონსერვატორია

შემოქმედებითი ტურების მისაღები მოთხოვნები

ბაკალავრიატი

2019-2020 სასწავლო წელი

საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამები:

1. საშემსრულებლო ხელოვნება (240 კრედიტი)

- კლავიშოვანი საკრავები
- საორკესტრო სიმებიანი საკრავები (ვიოლინო, ალტი, ჩელო, კონტრაბასი, არფა, გიტარა)
- საორკესტრო ჩასაბერი (ფლეიტა, ჰობოი, კლარნეტი, ფაგოტი, ვალტორნა, საყვირი, ტრომბონი, ტუბა) და დასარტყამი საკრავები
- სოლო აკადემიური სიმღერა
- **აკადემიური გუნდის დირიჟორობა**

2. ჯახის ხელოვნება (240 კრედიტი)

3. კომპოზიცია (240 კრედიტი)

4. მუსიკის თეორია (240 კრედიტი)

სწავლების ხანგრძლივობა – 4 წელი

მისამართი: 0108, თბილისი, გრიბოედოვის ქ. № 8

ტელ.: (+995 32) 2 987 027

ელ.ფოსტა: study@conservatoire.edu.ge

სპეციალობა – აკადემიური გუნდის დირიჟორობა

შემოქმედებითი ტურები:

1. სპეციალობა;
2. მუსიკის თეორია:
 - სოლფეჯიო – წერა (კარნახი, სმენითი ანალიზი);
 - ტესტი მუსიკის თეორიის დისციპლინებში (წერა);
 - პროფესიული მუსიკის 10 ნიმუშის გამოცნობა (წერა);
 - ხალხური სიმღერების მღერა.

აბიტურიენტის ცოდნა თითოეულ ტურში ფასდება ასქულიანი (100) სისტემით. დადებითი შეფასება – 51 ქულიდან ზევით.

სპეციალობა

დირიჟორობა ორი როიალის თანხლებით

აბიტურიენტმა გამოცდაზე უნდა შეასრულოს 3 ნაწარმოები. მათ შორის: ორი – თანხლების გარეშე, ერთი – თანხლებით. აქედან ერთ-ერთი – ქართველი კომპოზიტორის ნაწარმოები.

აბიტურიენტს მოეთხოვება:

1. საგამოცდო პროგრამის დირიჟორობა ზეპირად;
2. თანხლების გარეშე საგუნდო ნაწარმოებების:
 - ა) პარტიტურის დაკვრა ფორტეპიანოზე – ზეპირად;
 - ბ) საგუნდო პარტიების სიმღერა (ხმიდან ხმაზე გადასვლით) – ზეპირად;
3. ერთი ვოკალური ნაწარმოების (რომანსი ან სიმღერა) შესრულება სიმღერით – ზეპირად;
4. გასაუბრება საგამოცდო პროგრამის ირგვლივ;
5. ფორტეპიანო – აბიტურიენტმა უნდა შეასრულოს ერთ-ერთი:
 - ი.ს. ბახის პრელუდია და ფუგა „კარგად ტემპერირებული კლავირი“-დან;
 - ი.ს. ბახის სამხშიანი ინვენცია;
 - კლასიკური სონატის პირველი ნაწილი (სონატური ფორმა).

მუსიკის თეორია

სოლფეჯიო (წერა)

კარნახი:

აბიტურიენტმა უნდა ჩაწეროს სამხმიანი კარნახი, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საშუალო რგოლში სოლფეჯიოს კურსის პროგრამის მოთხოვნები. ჩაწერის დრო – 30 წთ.

სმენითი ანალიზი წერით:

1. კილო. სამი სახის მაჟორი; სამი სახის მინორი; ორმაგად ჰარმონიული მაჟორი და მინორი; მაჟორული და მინორული პენტატონიკა; დიატონური კილოები (მიქსოლიდიური, ლიდიური, ფრიგიული, დორიული).
2. ინტერვალი. მარტივი და შედგენილი. ყველა წმინდა, დიდი და პატარა; გადიდებული და შემცირებული (+4; -5; -4; +5; +2; -7; -3; +6) – გადაწყვეტით.
3. აკორდი მჭიდრო და ფართე განლაგებით. სამხმოვანება: მაჟორული, მინორული და შემცირებული შებრუნებებით, გადიდებული მხოლოდ ძირითადი სახის. სექტაკორდი: მცირე მაჟორული, მცირე მინორული, მცირე შემცირებული, შებრუნებებით; შემცირებული, მცირე მაჟორული სექტაკორდი სექსტით (მაჟორ-ში). ნონაკორდი – დიდი და პატარა. აკორდები იკვრება გადაწყვეტის გარეშე.
4. ერთტონალური აკორდული თანმიმდევრობა. (შედგენილი), რომელშიც შევა ჰარმონიის კურსის პროგრამით გათვალისწინებული მოთხოვნები.
5. მოდულირებული პერიოდი ტონალური გეგმის განსაზღვრით. (მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან ან შედგენილი. ტონალობათა I ხარისხის ნათესაობა).

საბამოცდლო ბილეთის ნიმუში წერით სმენით ანალიზში:

1. კილო: 1) მაჟორული პენტატონიკა, 2) ფრიგიული კილო, 3) მელოდირული მაჟორი, 4) ორმაგად ჰარმონიული მინორი, 5) ლიდიური კილო. (იკვრება 2-ჯერ)
2. ინტერვალი: 1) პ.6, 2) -3, 3) წმ.5 (შ), 4) პ.2, 5) დ.7 (შ). (იკვრება 2-ჯერ)
3. აკორდი: 1) მც. მინ. 2, 2) მაჟ. 64 (ფ), 3) შემც. 6, 4) მც. შემც. 7 (ფ), 5) მც. მაჟ. 43 (ფ). (იკვრება 2-ჯერ)
4. აკორდული თანმიმდევრობა: (იკვრება 3-ჯერ)

$$I \quad V_3^4 \quad I_6 \quad VII_7 \quad V_5 \quad \left| \begin{array}{c} +1 \\ -7 \end{array} \right. \left| I \quad I \quad II_3^4 \quad IV_5^6 \right. \left| \begin{array}{c} K_4^6 \quad K_4^6 \quad V_7 \quad V_7^{-5} \end{array} \right| I \quad II_2 \quad I \quad \parallel$$
5. მოდულირებული პერიოდი: ბეთჰოვენი. საფორტეპინო სონატა №10, თხზ. 14 №2 II ნაწილი, პირველი პერიოდი. (იკვრება 3-ჯერ)

ტექსტი მუსიკის თეორიის დისციპლინაში

ტექსტი შეიცავს: ა) მელოდიის ჰარმონიზაციას (8 – 10 ტტ), ბ) ჰარმონიულ ანალიზს. (მუშაობის დრო – 2 ასტრონომიული საათი).

მოთხოვნები ჰარმონიულ ანალიზში

საანალიზოდ აბიტურიენტს ეძლევა ერთი მაგალითი მხატვრული ლიტერატურიდან, დაწერილი პერიოდის, მარტივი ორ- ან სამნაწილიანი, რთული სამნაწილიანი, ვარიაციული, რონდოს, რონდო-სონატის ან სონატური ფორმით. ანალიზის პროცესში აბიტურიენტმა უნდა განსაზღვროს ფორმა, ტონალური გეგმა, მოდულაციის სახეები და ხერხები, კადანსები, ფაქტურა, აკორდიკა, ჰარმონიული საქცევები და განათლების საშუალო რგოლის ჰარმონიის სასწავლო კურსის პროგრამით გათვალისწინებული სხვა მოვლენები.

პროფესიული მუსიკის ნიმუშები

მოსმენის შედეგად უნდა განისაზღვროს:

1. კომპოზიტორი;
2. ნაწარმოების დასახელება (ტონალობის მითითებით);
3. ფრაგმენტი (ნაწილის, სათაურის, მოქმედების, სურათის, ნომრის მითითებით).

საზღვარგარეთის ქვეყნების მუსიკალური ლიტერატურა

- ი. ს. ბახი – მესა სი მინორი I ნაწილი – №1 „Kyrie eleison“, III ნაწილი – №15 „Et incarnatus“, №16 „Crucifixus“, №17 „Et ressurexit“.
- ქ. ვ. გლუკი – ოპ. „ორფევსი და ევრიდიკე“ – I მოქმედებიდან მწყემსების პირველი გუნდი, ფლეიტის სოლო II მოქმედების II სურათიდან, ორფევსის არია III მოქმედებიდან.
- ი. ჰაიდნი – სიმფონია №103, მი ბემოლ მაჟორი, „ლიტავრების ტრემოლოთი“; ორატორია „წელიწადის დრონი“: მიწათმოქმედთა გუნდი, I ნაწილი.
- ვ. ა. მოცარტი – სიმფონია №40, სოლ მინორი.
„რეკვიემი“, რე მინორი: №1 „Requem - Kyrie“, №2 „Dies irae“, №7 „Lacrimosa“; ოპ. „ფიგაროს ქორწინება“: უვერტიურა, ფიგაროს კავატინა და არია I მოქმედებიდან; ოპ. „დონ ჯოვანი“: I მოქმედებიდან ლეპორელოს არია „სიით“, დონ ჯოვანის არია „შამპანურით“, დონ ჯოვანისა და ცერლინას დუეტინო.
- ლ. ვან ბეთჰოვენი – სიმფონია: №5, დო მინორი; სიმფონია №9, რე მინორი (ფინალი).
- ფ. შუბერტი – ვოკალური ბალადა „ტყის მეფე“; სიმფონია №8, სი მინორი, „დაუმთავრებელი“.
- კ. მ. ვებერი – ოპ. „თავისუფალი მსროლელი“: უვერტიურა, მონადირეთა გუნდი III მოქმედებიდან.
- ჟ. როსინი – ოპ. „სვეილიელი დალაქი“: უვერტიურა, I მოქმედების: I სურათიდან ფიგაროს კავატინა, II სურათიდან ბაზილიოს არია.
- ფ. მენდელსონი – უვერტიურა „ზაფხულის ღამის სიზმარი“.
- ფ. შოპენი – სონატა №2, სი ბემოლ მინორი.

- ჰ. ბერლიოზი – „ფანტასტიკური სიმფონია“
- ფ. ლისტი – სიმფონიური პოემა №3 „პრელუდები“.
- რ. ვაგნერი – ოპ. „ტანჰოიზერის“ უვერტიურა; ოპ. „ლოენგრინი“: ფორშპილი, III მოქმედებიდან საქორწილო მარში.
- ი. ბრამსი – სიმფონია №4, მი მინორი (I ნაწილი).
- ქ. ბიზე – ოპ. „კარმენი“: საორკესტრო შესავალი, საგუნდო ეპიზოდები I მოქმედებიდან, კარმენის „ჰაბანერა“, „სეგიდილია“; III და IV მოქმედებების საორკესტრო შესავლები; II მოქმედებიდან ხოზეს არია „ყვავილით“, ტორეოდორის კუპლეტები.
- ჯ. ვერდი – ოპ. „რიგოლეტო“: I მოქმედების I სურათიდან ჰერცოგის ბალადა, II სურათიდან ჯილდას არია, გუნდი „ჩუმად, ჩუმად“; II მოქმედებიდან რიგოლეტოს სცენა და არია, III მოქმედებიდან კვარტეტი, ჰერცოგის სიმღერა; ოპ. „ტრაფიატა“: შესავალი, I მოქმედებიდან „სუფრული“, ვიოლეტას არია. ოპ. „აიდა“ – შესავალი, რადამესის რომანსი I მოქმედების I სურათიდან, პირველი გუნდი („გლორია“) II მოქმედების ფინალიდან, აიდას და რადამესის დუეტი IV მოქმედების II სურათიდან.
- ე. გრიგი – „პერ გიუნტი“, სიუიტა № 1 („დილა“, „ანიტრას ცეკვა“).
- კ. დებიუსი – „ნოქტიურნები“ („სირინოზები“).
- მ. რაველი – საორკესტრო პიესა „ბოლერო“.
- მ. ი. გლინკა – ოპ. „ივან სუსანინი“: გუნდი „დიდება“ IV მოქმედების ეპილოგიდან.
- მ. პ. მუსორგსკი – ოპ. „ბორის გოდუნოვი“: ბორისის მონოლოგი პროლოგიდან. საგუნდო ეპიზოდები პროლოგიდან და IV მოქმედების III სურათიდან (“Расходилась, разгулялась”).
- ა. პ. ბოროდინი – ოპ. „თავადი იგორი“: ყივჩაღთა სიმღერები და ცეკვები II მოქმედებიდან.
- ბ. ა. რიმსკი-კორსაკოვი – სიმფონიური სიუიტა „შეჰრეზადა“ (I ნაწილი).
- პ. ი. ჩაიკოვსკი – სიმფონია № 4, ფა მინორი; ოპ. „ევგენი ონეგინი“: I მოქმედებიდან ტატიანას წერილის სცენა (II სურათი); ლენსკის არია II მოქმედებიდან (V სურათი).
- ს. ვ. რახმანინოვი – საფორტეპიანო კონცერტი №2, დო მინორი.
- ს. ს. პროკოფიევი – ბალეტი „რომეო და ჟულიეტა“: I მოქმედების II სურათიდან „რაინდების ცეკვა“; კანტატა „ალექსანდრე ნეველი“: „აღსდექ, რუსო ხალხო“.
- დ. დ. შოსტაკოვიჩი – სიმფონია №7 (I ნაწილი), დო მაჟორი, „ლენინგრადული“.

ქართული მუსიკალური ლიტერატურა

- ზ. ფალიაშვილი – ოპ. „აბესალომ და ეთერი“: შესავალი, I მოქმედებიდან: მონადირეთა გუნდი, ეთერის არია, აბესალომის არიოზო; II მოქმედებიდან: გუნდი „აბიო მეფე“, მარიხის კანცონეტა; III მოქმედებიდან: აბესალომის სცენა და არიოზო, ფინალი; IV მოქმედებიდან: ქალთა გუნდი, აბესალომის და მურმანის დუეტები, ანსამბლი „წამწამსა და წამწამს შუა“, ფინალური ქორალი. ოპ. „დაისი“: შესავალი,

I მოქმედებიდან: შაირები, მაღხაზის არია; II მოქმედებიდან: ცანგალას სიმღერა, კიაზოს სიმღერა, კიაზოს მიმართვა ხალხისადმი, გუნდი „მტერი ბარში გადმოსულა“; III მოქმედებიდან: მაღხაზის არიოზო, მაროს ტირილი.

- ნ. სულხანიშვილი – საგუნდო სიმღერები „სამშობლო ხევსურისა“, „გუთნური“, „მესტვირული“, „ღმერთო, ღმერთო“.
- ვ. დოლიძე – ოპ. „ქეთო და კოტე“: I მოქმედებიდან: გუნდი, ლევანის არია, კოტეს პირველი არია; II მოქმედებიდან: მაკარის არია, სტუმრების შემოსვლა; III მოქმედებიდან: ქეთოს და კოტეს ფინალური დუეტი.
- შ. მშველიძე – სიმფონიური პოემა „ზვიადაური“ (I-II ნაწილი).
- ა. ბალანჩივაძე – სიმფონია № 1, სი მაჟორი.
- ა. მაჭავარიანი – სავიოლინო კონცერტი რე მინორი.
- ო. თაქთაქიშვილი – ორატორია „რუსთაველის ნაკვალევზე“. ოპერა „მინდია“: საორკესტრო და საგუნდო შესავალი, მინდიას არიები I და III მოქმედებიდან; II მოქმედებიდან: ჩალხიას ბალადა.
- ს. ცინცაძე – კვარტეტი №4, ფა მაჟორი (I ნაწ.).
- ს. ნასიძე – სიმფონია №5 „ფიროსმანი“.
- ა. კვერნაძე – საორკესტრო პიესა „ცეკვა-ფანტაზია“.
- რ. ლალიძე: ოპ. „ლელა“ ლელას არია I მოქმედებიდან.

სიმღერები ქართულ მუსიკალურ ფოლკლორში

აბიტურიენტს მოეთხოვება 10 ხალხური სიმღერის ქვემოთ დასახელებული ვარიანტების ყველა ხმის მღერა:

ა. ანდრიაშვილი, ვ. მახარაძე. *ქართული ხალხური სიმღერები*. თბილისი: განათლება. 1971.

1. შინა ორგილ – გვ. 21-22.
2. მგზავრული – გვ. 26-27.
3. ბროლის ყელსა – გვ. 34-35.
4. აკა სი რექიშო – გვ. 39-40.
5. დალიე – გვ. 53.
6. საბოდიშო – გვ. 94-95.

ქართული ხალხური სიმღერა (რედაქტორ-შემდგენელი გრ. ჩხიკვაძე). ტომი I. თბილისი: საბჭოთა საქართველო. 1960.

1. ქართველო, ხელი ხმაღს იკარ – გვ. 201-202
2. თებრონე მიდის წყალზედა – გვ. 221-222
3. აღარ მწადია ცხვარშია – გვ. 223-224

Грузинские народные песни (Составители: О. Чиджавадзе и В. Цагарейшвили). Москва: Музыка. 1964.

1. ლაშქრად წასვლა – გვ. 66-67